

PERIÒDICH SATIRICH,

SUMARI: JUBILACIONES Y BARRERAS

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

10 CÉNTIMS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

BENET PÉREZ GALDÓS.

Dintre un cos, en apariencia
dèbil é insignificant,
s'hi amaga una intel·ligencia
y un cor dignes d' un gegant.
La Europa aplaudeix á coro
al geni, sempre potent,
que ha escrit *La Fontana de oro,*
Doña Perfecta y Bailén.

UNA ESCENA RUSSA.

Quan la premsa de Sant Petersburg va publicar la noticia de que en una de las salas de certa dependencia oficial havia ocorregut una eecena altament desagradable entre Ivan Boskoff y Evaristowitch Arnuff, homes polítics tots dos y naturals tots dos de Moscou, tothom que els coneixia, deya lo mateix:

—La rahó ha de ser tota entera de Evaristowitch; Ivan no pot tenirla.

Y si faltava un detall per confirmar la presumció del públich, basada al principi tant sols en los antecedents de un y altre personatge, aquest va ser més que suficient, al saberse que Ivan Boskoff, abusant de sa relativa juventut va alzar la mà y va fer ús del *knout* contra Evaristowitch Arnuff, que es un pobre vell indefens, de setanta cinch á vuitanta anys, impossibilitat de retxassar una agressió de tal especie.

A Russia y á tot arréu, l' home jove que atropella á un anciá s'capta per aquest mer fet las antipatias del públich.

Y quan l' atropellador es un aventurer que per lograr lo que s' proposa no sol pararse en barras, y l' atropellat es en cambi un home digne, que després de haver fet una gran fortuna, sab aixugar generós las llágrimas de la desgracia, sempre propens als impulsos de la filantropía, no es estrany que fins lo públich inclinat á pagar qualsevol agravi, ab la venjansa, diga en aquets casos:

—Hi ha bofetadas més honrosas que la mateixa condecoració del Aguila Roja.

Vejis, sino lo que s' contava tant á San Petersburg com á Moscou, pochos dias després del desagradable incident.

Ivan es un home dominat enterament per las passions: es, en una paraula, un rús digne dels temps anteriors á Pere 'l Gran.

L' ambició de fortuna l' ha portat á emprendre negocis de cert género, que fins á Russia, son mirats ab certa prevenció. Durant algun temps ha tingut al seu càrrech lo suministre dels presidis, y com que 'ls presidaris russos no tenen medi de queixarse, ni de reclamar se murmura que Ivan sabia aprofitarse magníficament de la trista situació de aquells infelissos.

L' ambició de poder l' ha llansat de plé á plé á las intrigas políticas, afanyos de captarse poderosas influencias entre 'ls governants, cosa de gran utilitat y ventatja en aquell imperi entregat á tots los excessos del despotisme.

L' ambició de amor...

¡Oh! Aquest es, sens dupte, 'l capítol més interessant de l' historia de Ivan Bosckoff.

Subjecte al imperi de la passió frenética y desenfrenada, no concebeix los goigs suaus y tendres del amor que inflama dos cors en un mateix foch: no compren la dolça y afectuosa correspondencia de la dona qu' esclavisa al home, fentse la seva esclava; l' amor que sent Ivan es lo zel escalfat de la fiera.

Un exemple, entre molts que omitim, per no fer aquesta historia massa llarga.

Va fixarse Ivan un dia en la hermosura de una seva parenta. ¿Cóm se deya? Suposém que 's digués Olga.

Y com totas las donas ¡desgraciada de la que li entra per la vista!

Y Olga més desgraciada encare, que no podia complaure'l, sense faltar á sos debers d' esposa honesta y fidel.

Totas las tentativas de Ivan van estrellarse en la virtut de aquella dona, enamorada del seu marit.

— ¡Quánt l' estima! deya Ivan Bosckoff, esbullantse 'ls cabells. Y de nit no dormía, buscant un medi perquè aquella dona desdenyosa, aquella virtut acrisolada, acabès per rendirse á sos péus, humil y suplicant.

Lo medi al fi va trobarlo. La policia va presentarse á casa de ella sobtadament y va emportarse'n près al marit sobre 'l qual pesava terrible acusació de nihilista. Precisament Fritz, marit de Olga, era alemany, y ja es sabut que á Russia 'ls extrangers son sempre sospitosos.

Figúrinse 'l desconsol de la pobra senyora.

Ivan va presentarse á consolarla.

— Fuig de la meva presencia, miserable, li digué Olga, tú l' has delatat: ab la cara t' ho conech.

— No sigas tonta: lo que jo t' prometo, es llibertarlo, li respongué Ivan: estimam y demá 'l tens al carrer.

— ¡May de la vida!

— ¡May? Donchs ja no 'l veurás més; ja may més sabrás res d' ell... De la presó á la Siberia.

Aquella desventurada va entregarse á la desesperació més cruel. Fins llavors, la virtut y la fidelitat conjugal eran las barreras que la separavan de Ivan Bosckoff; en lo successiu havían de obrirse entre ells dos los abismes del odi.

Una acusació de nihilista implica á Russia la pérdua segura, irremediable, del acusat.

Bè ho comprenia la esposa de Fritz; pero afortunadament per ella trobá personas de bè que l' aconsellaren, obrintli 'l camí de l' esperansa.

— Acut á las autoritats, li digueren: y demostra l' infamia del delator.

— Las autoritats no m' escoltarán; Ivan Bosckoff gosa de una influencia incontrastable: dirán que 'l calumnio y 'm perderé, sense salvar al meu marit.

— Es cert; pero hi ha á San Petersburgo alltras personas de tanta ó més influencia que Ivan: acut á aquestas personas y demanals'hi que s' interesin per tú, que 's constitueixin en defensoras de la teva causa.... Ves á trobar á Evaristowitch Arnuff, es un home de bè, un cor noble y generós, galan ab las damas y advocat zelós de totas las desventuras.... Ves á trobarlo; Arnuff te salvará.

Tal dit, tal fet.

Evaristowitch va acullir las súplicas y queixas de l' esposa desolada.

Y á impuls de sa influencia poderosa, lográ desarmar las prevencions de la justicia russa, y desvanescudas totalment las terribles acusacions que pesavan sobre 'l pobre Fritz, aquest alcansá la llibertat ansiada.

Quan Ivan va saberho, sentí bullir dintre de son cor lo frenesí de la venjansa.

Bèn prompte va desfogarla.

Evaristowitch dava una de sas acostumadas festas á las quals assistia lo millor de San Petersburgo.

Algú sabia que l' anfitrió, pochs días atrás, havia lograt consolar á una dona, restituhintli 'l seu marit près.... Alguns concurrents van suplicarli que contés lo fet, y Evaristowitch, tant franch com generós, va contarlo, ab aquell calor apassionat, propi de las ánimas ingénuas.

Tothom coneixia á Ivan; tothom sabia de lo qu' era capás.... Evaristowitch no va recatarse de dir que lo que havia fet ab aquell matrimoni era una canallada.

Ivan va saberho... va encararse ab ell en lo saló de una dependencia oficial.... y lo demés ho contava la premsa de la capital: una bofetada, un cop de *knout*.... amichs que separan als dos contendents.... altres amichs qu' en representació seva tractan de arreglar l' assumpto.... un acta....

Y aquí pau y després gloria.

Per aixó desde Russia fins á Badalona, considera tothom que la bofetada rebuda per un anciá en defensa del honor de una senyora, es mil vegadas més honrosa que la gran créu de l' ordre de Sant Maurici.

P. DEL O.

L' ESTRENO DE «LA SIRENA.»

I.

«Pobre porfiado saca mendrugo.»

Era 'l lema de l' Ernesto.

Ab la piqueta de la constancia era capás de remoureu tot. No era aragonés; pero mereixia serho.

M's de quatre vegadas li havia sentir dir:

— Quan jo 'm fico una cosa al cap, ja 'n pot ser d' impossible, ja 'n pot semblar d' absurda, ja se 'n hi poden presentar d' obstacles; jo surto ab la mèva, sinó ab un dia ab dos, sinó ab un mes ab

un any, sinó ab un any... ab un sigle, perque si massa m' hi empenyo, soch capás de viure més que las garsas y las ballenas —

Y lo més graciós es que, realment, ho feya tal com assegurava.

Una vegada 's va proposar contar tots los balcones de las casas de Barcelona, y en set mesos va conseguirho. Lo que no sè es si va descontarse.

L' Ernesto sabia fer moltes cosas... totas mament.

Tocava 'l piano.

Pintava al oli y á la ayguada.

Cantava árias y serenatas, y si trobava socio, fins s' arriscava ab los duos.

Montava á caball y en velocípedo.

Y escribía dramas, un d' ells *La Sirena*.

II.

En rigor, y parlant desapassionadament, no tères de particular que un jove escrigui un drama. Y hasta li concedeixo 'l dret d' escriurel malament.

Lo incomprendible, lo prodigiós, lo fenomenal es que tingui la pretensió de donarlo á la escena, qu' es com si diguessim, d' exposarlo á la vergonya.

Y encara es més raro y sorprendent que trobi actor que li accepti y representi.

Pues tot aixó va conseguir, fins á cert punt, l' Ernesto ab lo seu drama.

Y á fé que *La sirena* no podia anar ni ab curriolas: si 's concedessin premis á las obras bunyols, aquell drama hauría alcansat medalla d' or de primera classe y diploma d' honor.

Judiquin vostés mateixos.

Tenia set actes, un prólech y un epílech; es á dir, total nou.

Lo primer passava á América, en un bosch salvatge é intrincat, com ho expressavan aquets versos, tant ó més intrincats que 'l mateix bosch:

«Aquí, donde las esbeltas palmeras
se cruzan con los papagayos,
peinándose á los rayos
que lanza el sol en sus horas postreras.»

L' acte segon passava á Viladecans, tres dias després; l' altre á Rússia, al cap de ventidós anys, y 'ls demès á la Mar vella, prop de la fábrica del gas, tots en un mateix dia.

Hi sortían ninfas, municipals de nit, condes, mistayres, dos apóstols, Hernán Cortés, un hospiciano mut y la *huérfana* de Brusselas.

Després de mil peripecias, que sería llarch explicar, lo drama acabava, ab aquestos versos, pronunciats pel hospiciano, que en l' últim acte recobrava la paraula per un moment:

«Rota ya por fin la cadena
que en mi labio he tenido
oigo resonar en mi tierno oido
el canto melancólico de *La sirena*.»

Aquí s' encenían bengalas, las ayguas del mar s' agitavan, y del escotilló sortía una senyora vestida de sirena ab un' arpa á la ma y cantant qualsevol cosa, que 's deixava al capritxo del director d' escena.

¿Qué m' hi diuhen?

III.

Quan l' Ernesto va tení 'l seu drama acabat, després de tres anys de treballarhi com un camalich, va dedicarse á llegirlo á tothom.

Jo vaig ser una de las víctimas.

Es veritat que no va llegirme 'n més que dos

actes; pero ja 'n vaig tenir prou. ¡Y tal! Fa ja una pila de temps y encara me 'n ressentó...

—¿Qué tal?—va dirme després d' abocarme aquell xubasco literari.

Jo no sabia qué dir: no trobava paraulas per expressar la mèva indignació ab la deguda propietat.

—¿No es veritat—va insistir— que 'l género es molt non?

—Ah! aixó sí: en ma vida hi vist una cosa parecuda.

—¿Fa efecte, eh?

—¡Terrible!

—Sobre tot lo final, ¿oy?

—¡Uy!

—¡Alló de:

«Rota ya por fin la cadena...!»

—¡Es indescriptible!—

Al arribar á aquest punt vaig procurar desem-pallegarme'n, perque al últim m' hi hauría fet á bofetadas.

IV.

A pesar de tot aixó, l' implacable Ernesto va trobar un actor prou atrevit que va comprométre's á estrenar *La sirena*. Com va arreglar's ho, no ho sè: lo positiu es que 'l drama va ensajarse, que 's van fer tots los preparatius de reglament, y que un dia en totas las cantonadas s' hi llegía un cartell que deya aixís:

TEATRO NACIONAL.

Funcion para mañana, festividad de San Pancrancio.

Estreno del drama en nueve actos, original de un distinguido autor, escrito en verso, y titulado

LA SIRENA.

Llavors l' activitat de l' Ernesto va encaminarse per un altre cantó.

—No 'm dona cap cuidado l' éxit— deya,—pero jo ja sè lo que son aquestas cosas, y es precis tenirho tot preparat.—

Y per prepararho, va comensar á importunar periodistas y gacetilleros, suplicantlos que li alabessin l' obra, que li donguessin calor y que fessin forsa atmósfera.

Tots, naturalment, van dir lo mateix: que anirían al estreno y procurarian tractar *La sirena* ab tota la benevolencia possible.

Pero entre 'ls gacetilleros, l' Ernesto hi tenia un amich, un gran amich de la infancia, que conexía l' obra y que, pel mateix motiu, no volia presenciar l' estreno.

—Confio en tú més que en ningú—va dirli l' autor la tarde mateixa del gran dia.

—Estigas tranquil: sè lo que 'm toca fer.—

Y realment, per no renyirhi y evitarse 'l torment d' anar al teatro á presenciar un fracás monstruós, al arribar al vespre á la redacció de *El bombo*, qu' era 'l seu periódich, va escriure una gacetilla entusiasta, perque sortís l' endemá á primera hora.

V.

Eran las nou del vespre de la *festividad de San Pancrancio*: 'l teatro Nacional estava plé de gent esperant l' estreno de la obra ab tant aparato anunciada... y 'l teló no 's movía.

Los més impacients picavan de péus, alguns procuravan dormir, molts llegían y no faltava qui comensava á figurarse que *La sirena* no s' estrenaria.

Aquesta era la veritat: van tocar las nou y las déu, lo teló va continuar de la mateixa manera, en lo teatro hi va haver un xibarrí del botavant... y *La sirena* no va estrenarse.

¿Qué havia succehit?

Un lance dels que solen passar en tots los teatros... quan fan ayguas.

La companyia no cobrava feya quinze dias; l'empressari 'ls havia promés pagarlos alguna cosa aquella mateixa tarde; á l' hora de comensar la funció un delegat de l' autoritat va embargar la taquilla, y 'ls cómichs, veyent que la cosa s' embrotava, y comprenent que á més de no cobrar s' exposavan á una desgracia ab l' estreno del nou drama, varen negarse á treballar.

Eran dos quarts d' onze quan lo públich sortia del teatro, donantse á tots los diables, mentres l' autor de *La sirena* se 'n anava á casa, seva donantse á tots los dimonis.

VI.

L' endemà sortia *El bombo* á l' hora de costum, y en la secció de gacetillas s' hi veyá 'l següent suello:

«Ayer se estrenó en el Teatro Nacional un drama de nuestro particular amigo D. Ernesto Caradoble, titulado *La sirena*. Es imposible dar una idea del ruidoso éxito alcanzado por esta inspirada producción, que contiene bellezas de primer orden, realzadas por una ejecución esmeradísima. El poco espacio de que disponemos nos impide ocuparnos de este acontecimiento con la extensión que quisiéramos. Felicitamos al Sr. Caradoble y á la empresa del Nacional, que tendrá en *La sirena* un filon inagotable.»

¿Qué creuhen vostés que va fer l' Ernesto al llegir aquesta gacetilla?

Lo qu' es de suposar, tractantse d' ell.

Va agafar *El bombo*, va passejarlo per tot arreu, va llegirlo á tot bitxo vivent, y d' aquesta manera va donarse llustre esbombant l' estreno de *La sirena*.

Que encara avuy no s' ha estrenat, ni es probable que s' estreni may.

A. MARCH.

MALA SENMANA!

Un dilluns la vaig seguir,
lo dimars ja li parlava,
l' endemà ja hi bromejava,
¡l dijous boja per mi!
¡divendrés, garantías,
¡dissapte—¡Demà vina!
y ¡diumenje... una tonyina
que hi jegut catorze días.

JOSEPH LLOBET.

UNA TROBALLA.

Acabém de rebre la carta següent, sens data, sens indicació de procedencia y ab una firma que 's veu ben clar que es un seudónim.

Sr. Director de la ESQUELLA DE LA TORRATXA.

Molt senyor meu: Encara que mal m' está 'l dirho, som fill d' un home mort en fragancia d'

endemoniat. Emigrá per lliberal l' any 1823, aprengué moltes ciencias al estranger y d' ensá que torná, no feu mes que comprar cosas de la velluria, remenar llibres grossos y passar la vida en un cuartot de dalt de tot de casa, tot ple d' instruments estranys y bestias dissecadas. Lo poble deya que cada nit li visitava 'l diable, y, per mor d' aixó y de ma reputació republicana, no han volgut donarme cap noya del pays. Per aixó vull anarme'n á Barcelona. Si allí no 'm cassan, ni may. Registrant los mobles he trobat un manuscrit molt vell, en un secret hont pensava trobar un tresor. Está molt corcat, la tinta es clara y esborrada y la lletra tan estranyota, que no l' entench gens. Si li pot servir, aprofitil. Li envío agrahit als bons ratos que 'l seu periódich m' ha donat.

Es de vosté atent servidor:

PAU SISTACHS.

LIBRE DE LES SET SEBETES. (*)

DELS HOMENS É DE LES SEBES LURS.

PROEMI.

s aquest mon camp de sebes; car cascun home ha dins la closca de son cap una seba que 'n dihuen cervell. E unes grillan é la vors son bones sebes é profitoses, é altres son bordes é no grillan. Cascun grill es passió, mania ó impuls que remou l' enteniment é força la volentat, axi com ventada misteriosa que de la una part al altra porta barrejades ab la pols dels camins les llavors de les plantes. Sócrates tenia bona seba, é perçó 'l mataren los clergues de son temps, car veyan que sa predicació feya molt mal á la lur botiga. E axi 's conta de molts que per massa saber foren malhaurats en aquesta vida, é encara condemnat en l' altra, segons auctoritat de persones doctes é de les cosas del infern ben informades.

Cal no res menys guardarse de falagueres imaginacions, car no sempre que creu hom tenir seba la te en veritat, é molts passen per boigs ó inspirats del cel, qui son tant solsament beneyts, é encara.

Mes perque ab major facilitat se pusca la materia compendre, posarém alguns eximplis, començant per lo mes comú, ço es

* Ilustració de Apeles Mestres.

I.—SEBA DE DONES.

s de les grosses. Costa assats de guarir é dura gayre be sempre tant com la vida. Com l' elixir aquell que trasformá borricament á Lucius en lo libre d' Apuleyo, fa tornar ases als qui menys s' ho pensan. Molts menysprean á lurs mullers é tot l' haver é patrimoni despenen per fombres vils é avols de lur cos.

La major part passen la vida corrent derrera de la que més esquerpa se 'ls mostra, oblidant que dona que fuig no la pot hom aconseguir per més que corre. Altres n'

hi ha que, com no les poden conquerir, diuen ne mal per venjança, que es cosa molt lletxa. Alguns preuhan més la fama que la realitat é s' accontentan ab dir que son homens de gran fortuna. E tothom ho creu: perque més val creure que anarho á veure, quins perque la humanal condició es axís feta, que l' hi plau la murmuració é l' escándol.

D' aquesta mena de sebes la millor es la que sols per una dona es inspirada, com contan que ho fou aquella que tingué 'l Dant per una donzella qui 's deya Beatriu, com llargament se conté en son libre de la Divina Commedia.

—Ab tot es un llinatge d' afició molt perillós, car com be ho digueren sants, é doctors é filòsops, la dona tots temps fou é será lo pitjor enamich del home, perque tantost conex que l' estiman, abusa de son poder é de la força gran que sa propia flaquea l' hi dona. Emperamor d' aço digué aquell jutglar:

¡Ay de l' ànima trista é malastruga que sent d' amor la seba tant feixuga!

(Continuará.)

CARA Y CREU.

A... . QUALSEVOL.

Son las vuit del vespre.

En Jordi plega del treball: arriba á casa sèva, un quint pís, á 100 peus del nivell del... carrer, y troba á sa muller, la Laya, que l' espera ab lo sopar á punt. Ja sigui per la molta cassussa que 'n Jordi porta, ja per lo just de la teca, lo cas es que á dos quarts de nou del sopar no 'n queda ni rastre.....

En Jordi 's treu la petaca, cargola un cigarret ab la catxassa propia d' un home que ja no tè altra feyna que anarsen á jeure, l' encen y..... en aquell moment gosa: gosa sent dibuixos pèl aire ab lo fum que treu del nas, gosa veyentse vis-à-vis de la dona que ab ell comparteix las penas d' aquest món y gosa pensant ab orgull lo que pensan tots los homes que, ab son treball, cubreixen las necessitats d' una familia.

—¿Qué pensas?—de prompte pregunta á la Laya.

—Ca, res; pensava en los nostres vehins d' aquí al costat. De segur que ab son modo de viurer no son tant felissos com nosaltres.....

—Es molt probable que aixís sigui, Layeta. La felicitat no consisteix en estarse tot lo sant dia de panxa al sol, com diu ton pare, y cada nit estar de juerga, com diuen ells. A mes, aquest sistema de vida pot seguirlo qui tingui asseguradas las provisions de boca; pero jo crech que 'ls nostres vehins no las hi tenen.....

—¡Y qué han de tenir, home de Dèu, qué han de tenir! Mira, un dia jo.....

—Sí, ja ho sè; no cal que 'n parlém. Lo millor es deixarlos que s' arreglin com vulguin; per ells farán. Que s' estiguin y 'ns estarem. Una vegada,

parlantne, per poch se 'm menjan y 'm van maltractar de cap á péus, arribant fins á dirme *burro*, perque trabajo.... Jo vaig pendre paciència, perque estich segü que vindrá un dia que... ¿sents? Sembla que ella plora. Ves, res, pregunta'ls si tenen novetat y si necessitan de nosaltres. Mals vehins son; pero al fi y al cap son vehins....

—;Encare riuhem ara! ¿Sabs qué era? que ella cantava flamench....

Ha trascorregut algun temps. En Jordi y la Laya continuan aquella vida de pau y tranquil·tat que proporciona 'l treball, y 'ls seus vehins segueixen ab sas aficions á tirarsho tot á la espatlla, á no treballar, á divertirse, á no pensar en demá y á cantar *por todo lo bajo*.

Lo bon exemple dels primers no ha sigut aprofitat pèls segons; ans al contrari, continuan fentne mofa....

Son las deu y en Jordi y la Laya 's disposan á anar al llit, quan ella sent uns *ays* prolongats que procedeixen del pis del costat.

—¿Sents, Jordi? ¿Qué déu esser?

—¿Qué vols que sigui? que ella canta flamench. Déixals divertir y.... apaga 'l llum.

En Jordi s' ha equivocat. Mentres ells y sa muller s' en van á descansar de las fatigas del dia, los seus vehins, sense un clau ni res que 'ls en pugui proporcionar, han arribat al punt de dalt, ó de baix, com vulguin; y succeheix lo que ja va preveure en Jordi: 's clavan trompada seca y ella en lloch de cantar, com avants, flamench *por todo lo bajo* s' está plorant *por todo lo alto*....

Qui sigui aficionat á las comparacions, que 'n fassi una entre en Jordi y sos vehins....

R. B.

MAL....

L' home que cumplint com cal á tota bona persona, troba una muller... qu' es bona per gastar un dineral...
mal.

Aquella noya que ab sal, per sè hermosa, va rumbosa y per ser com es hermosa carbasseja á un noy com cal...
mal.

Aquell cap fenomenal que barrina, y no imagina que ab la *cosa* que barrina no hi guanyará pas un ral...
mal.

Aquell que sens capital especula, y fins calcula trobar, per lo que especula, la pedra filosofal...
mal.

Aquell infelis malalt que de dia y nit somia quan será 'l venturos dia de sortir del Hospital...
mal.

Aquel poetilla *capdal* que ab manya á escriurer s' afanya un drama, y no obstant la manya, hi ha xiulada general...
mal.

Aquell quidam animal que fa l' os y es presumtuós; si algú que l' ha vist fent l' os li administra un cop de pal...
mal.

Si has deixat al amich Tal quatre duros, per apuros, y als deu anys, los quatre duros no t' ha retornat com cal...
mal.

J. BAUCELLS PRAT.

PRINCIPAL

LA MOSCA BLANCA.—Comedia en tres actes de *Eusebio Blasco*.—Es una comedia de gassa, fina, sutil y lleugera. Acció petita, actes curts, assumpto tot lo més per una pessa en un acte.

«Una dona enterament honesta y virtuosa es tant rara com una *mosca blanca*.» Ab aquesta máxima justifica 'l Sr. Blasco 'l títol de la seva comedia. Y en efecte, la protagonista, casada per agraument, ab un home encare que lleig, plé d' amabilitat y d' estimació per la seva esposa, 's véu assediada per un Tenorio, capitá d' artillería; 'l qual s' introduheix en la casa, simulant estar enamorat de la neboda de la senyora y aprofitant la ocasió de sustituhir en una comedia que allí ha de representarse, á un aficionat que ha caygut malalt repentinament.

Ab l' excusa d' ensajar, fa l' amor á la mestressa, á las barbas del marit; durant la representació no repara tampoch en comprométrela y 's complau en que entre 'ls convidats corri la véu de que s' entenen, creyent qu' ella un cop compromesa no 's mostrará tant inaccessible.

Aquí lo estrany es que la *Mosca blanca*, tant digna, no esqueixi la grúa trayentse aquell atrevit del seu davant, en lloch de desferse en sentimentalismes y discreteigs impropis de la situació compromesa en que aquell la coloca.

Perque es de saber que 'l calavera desisteix quan ella li diu:—Ja que no has reparat en calumniarme, jo calumniaré á la teva mare, y veurás lo pá que s' hi dona. Lo Tenorio qu' estima á la seva mare 's rendeix, y per desvaneix mals pensaments, demana la má de la neboda; la qual, llavors, enterada de qui es ell, se nega á concedirli.

Al rededor de aquesta acció 's bellugan lo pare de la neboda qu' es un embaixador ridícul, casi

bufo, una senyora lletja que suspira d' amor continuament, tipo bufo del tot, y algún altre personatge més secundari encare.

L' obra presenta algunes situacions còmiques d' efecte, com la del ensaig, y està escrita ab aquell estil llauger, graciós y fàcil propi del Sr. Blasco.

En l' execució, la Sra. Tubau raya com sempre á una gran altura fent gala de sentiment verdader y de una dicció admirable. La dama jova, que ignora com se diu, fa una ingenua acabada. Lo Sr. Guerra, en lo tipo de marit, hi està clavat: es un dels millors papers que li hem vist. La senyora Alverá y 'l Sr. Manso treuen gran partit dels papers que representan, y 'ls demès artistes no desdiuen. L' escena del té, ab que l' obra comensa, va ser presentada ab gran propietat y feta de una manera deliciosa.

MISTER CUMBERLAND.—Si 'l célebre endevinador anglés havia presumit que tindria un plé de gom á gom, va endavinarho de plé á plé. ¡Quín goig feya 'l teatro! Y sobre tot ¡quín goig devia fer la taquilla!

No relataré, un per un los exercicis que va practicar, que son los mateixos de que va parlar tant extensament la premsa de Madrid. Fa pensar en una senyora y endavina qui es, portantli un ram de flors; fa pensar en un objecte y 'l troba; fa amagar una agulla y va á buscarla; demana que pensin en un número ó en un dibuix y l' escriu ó 'l trassa sobre una pissarra; endavina 'l pensament de una persona que 's fixa ab qualsevol objecte que posseheixi un per entregarlo á un altre... y de variacions sobre aquest tema, demanin.

Tots los exercicis los realisa tapat d' ulls y en companyia de la persona que 'ls pensa, prenentla per la munyeca y tocantli 'l pols constantment. Li recomana que 's reconcentri exclusivament en l' objecte imaginat, y quan no 'l troba—que 's donan cassos—pretén qu' es efecte de falta de concentració.

Lo més sabrós, en tot aixó son los comentaris del públich: qui hi créu, qui deixa de créurehi; qui, en fi, no sabent donarse compte de lo que véu, no vol passar per tonto y jura y perjura que 'l célebre endavinayre no pot ser més que un xarlatan.

L' espectacle, en un saló, tindrà sempre més atractius que en un teatro. Un teatro es massa gran; la majoria dels que hi concorren no están en mútuas relacions, de lo qual ne resultan sempre sospitas de connivencia. En un saló, sent á la vegada espectador y objecte dels experiments de Mister Cumberland, aquestos han de ser molt agradables.

L' endavinayre es simpátich: alt, ròs y guapo: quan realisa un experiment s' inmuta, com si tingués de fer un gran esforç intel·lectual. Parla constantment anglés.

En cambi 'l seu intérprete... ¡Pobre home! Volia fer brometa, y ab una mica 'l públich lo fa ballar. Afortunadament un jove concurrent va substituirlo, donant probas repetidas de garbo y bona sombra.

Y ara, per acabar, m' hi jugo una orella, que no passarà un mes, sense que Barcelona conti ab una dotzena al menos de imitadors del famós Cumberland. Consólinse, donchs, los que 'l dimars á la nit no van trobar puesto al *Teatro Principal*.

LICEO.

Benefici de la bailarina Letizia Milon. Va ser molt aplaudida, y obsequiada ab bonichs regalos.

CIRCO.

Senmana de beneficis: n' ha donat la Ferni, en Carbonell y la De Sanctis. Lo de sempre: regalos y aplausos.

ROMEA.

La senmana entrant parlarem del nou drama de Soler y Martí y Folguera: 100,000 duros.

No sabia que fossen tant rics.

TÍVOLI.

Ab la inspirada y popular sarsuela, avuy convertida en ópera, *Marina*, ha inaugurat sa carrera artistica en aquest teatro la tiple senyora Fuerte.

¡Gran nom! Ell sol ha d' alentarla. Se diu *Fuerte* y n' es per tots conceptes.

Figura distingida é interessant, veu pura y simpática, gust en lo cant y felicíssimas disposicions com actrís... ¿Qué més volen?

¿Es ja una artista formada, complerta, en tota la extensió de la paraula?

Si 's tractès d' una senyora *débil*, fariam un equilibri per no disgustarla; pero á la senyora *Fuerte* li dirém:—Avuy no es més que una esperança, una gran esperança, que vosté, ab una mica d' estudi, farà que 's converteixi en hermosa realitat.

Pèl demès, *Marina* obtè un desemenyo molt com cal. Lo tenor Serrano no 'ns ha jugat cap partida *serrana*, sinó que canta ab *alma* y dona gran relléu al seu difícil paper.

Lo mestre Cabrero al pé: de *cabrerros* com aquest no 'n corran gayres.

ESPANYOL.

El perro delator. No he tingut ocasió de veure aquest drama, qual protagonista, segons los cartells, es un hermós gos de Terranova.

Ja 'm sembla sentí á en Salvat qu' exclama tot cap-ficat:
—¡Cuidado ab lo carretò,
ó 'ns quedém sense funció!

NOVEDATS.

Dintre de poch comensará á funcionar en aquest teatro la companyia de sarsuela de 'n Cereceda.

No hi faltarem.

CATALUNYA.

Per aquesta nit está anunciat l' estreno del drama *La Justicia catalana*, traducció, segons he vist en las papeletas, del drama castellá *Fueros y desafueros*.

Veurem que tal.

TOROS.

Diumenje de rams: primera corrida de la temporada

Personatjes: sis *Ripamilans*, el *Espartero* y en *Lagartija*.

Prometo anar á benehir...

—¿Lo ram?

—No, ca: 'l ventall.

N. N. N.

CAFÉS CANTANTS

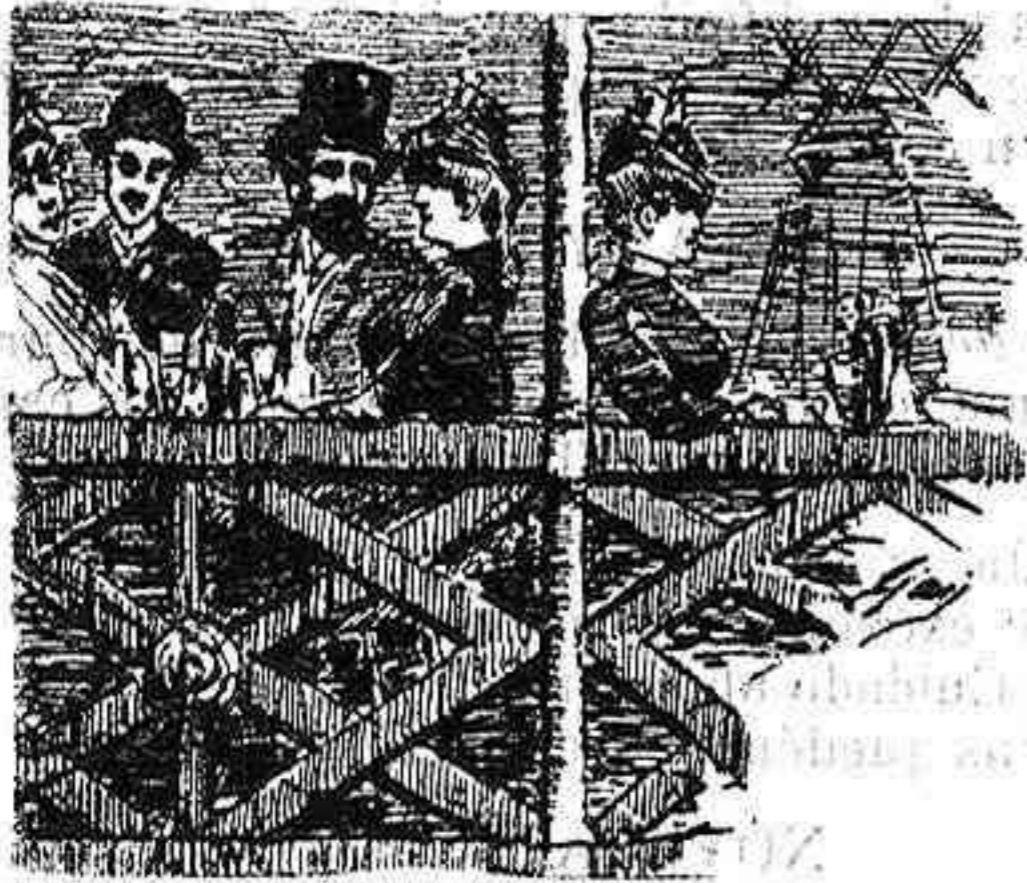

En kioscos y en fatxadades y en fanals-vermells y verts,

no s'hi veuenh més que anuncis dels brillants cafés-concerts.

Y tan la concurrencia s'hi desmanda, que al sè á la porta s'ha de pendre tanda.

Als palcos hi ha l' públich rich elegant, rumbós y chic.

Lo foger, una especie de saló hont se realisa... la contratació.

Aquest simpátich mortal es lo porter del local.

En cómodas butacas assentada, hi ha la gent respectable y reposada.

En dels mossos del café, molt barbian y molt chipé.

DE BARCELONA. (Per S. Gay)

Cantant de gracia y lleugera,
que ho fa de tota manera.

Sin embargo, quan surten al carré,
van molt serietas y vesteixen bè.

LA ESCALA DE CASA.

Molt estimat Director;
vosté pot fermé un favor
que créguim, l' hi agrahiré;
perque estich fet una brasa
contra l' escala de casa,
y contra tot lo carré.

Figuris que tinch un pis
pintadet de cals, tot llis,
ab faixas de blau y groch;
es un niu que 'm tè encantat;
pero ¡ay! tant sols pe'l vehinat
hasta hi pegaría foch.

Es una escala estreteta,
fosca, lletja y molt malfeta,
ab tres pisos per replá;
es l' infern mirat per dins,
y ab un aixam de vehins
que 'm donan molt malestar.

En lo replá que jo estich
(segon pis) viu un musich
que 'm tè de l' tot empipat;
de tocar molt bè fa pompa
y l' trompa ab la seva trompa
malmet á tot lo vehinat.

L' altre pis de l' mèu replá
l' habita un mal capellá
que toca l' acordeon,
y tot lo dia la dona
per tocá á la majordona...
algun pas de rigodon.

¡Damunt mèu ¡ay, válgan Dèu!
¿Sab qui hi tinch á damunt mèu?
un misatjer de Satán
que, de ballar may se cansa;
¡res! un professor de dansa,
que ensenya á ballá l' cancan!

A l' altre pis per més pega
cada dia s' hi congrega
tot un aixam de quitxalla,
que un mestre d' estudi gras (l).

Voici una estrella del art,
que quan canta... ¡alló es la mar!

ls ensenya á marcá l' pas,
mentres l' altre de l' ball balla.
A l' quart pis hi ha un professor
de solfeig, qu' es un furor
quant comensa á solfeijé,
y de l' cap me 'n fa un infern
sentintlo ab lo seu etern
do, re, mi fa, sol-sol, fa.

Un sabater de l' primer,
(gran tipo de sabater)
tot lo dia pica sola,
y al costat d' aquest fulano
hi viu un americano
que pega á la seva Lola.

Y si á n' aquí hi anyadeixo
los esbalots que sufreixo
y rahons de cel-obert,
un calderer que abaix pica,
y un poltich que critica
tant al madur com al vert;
compendrá ¡oh bon Director!
lo perqué d' aquest favor
que al principi he demanat;
vosté es home de valer,
y ab sa influencia potser
que 'm lliuri d' aquest vehinat.

Vegi á n' en Rius y Taulet
qu' es atent y trempadet
quant lo cas la pena val,
y que de punt per tot hora
posi á casa sens demora
un guardia municipal.

Que ja que estant pe'l carrer
sense tenir res que fer
conquistant raspas de sobra,
al menos tindré que aixins
domesticant á 'ls vehins
podrán fer una bona obra.

Y á vosté que 'm fa un favor
que per mí te molt valor,
no 's cregui que sigan bolas;
jo en correspondre l' estich,
ja ho sab, mani d' un amich
y servidor

JOSEPH MOLAS.

Aquesta es una artista picaresca
que 's dedica á la musa alegre y fresca.

MONEDA DE L' HISTORIA.

Un noble de fora visitava per primera vegada la Cort de Lluís XIV, en la qual hi figuraven numerosos bisbes *in partibus infidelium*, ó sigan bisbes honoraris.

—¿Qué t' ha semblat? li preguntava 'l seu acompanyant al sortir de la Cort.

—A fe que no tinc paraulas per expresarhò: la Cort de Lluís XIV sembla un Cel.

—¿Alto! va respondreli 'l cortesà. Al Cel no hi ha tants bisbes.

Los valencians, ab motiu de la funesta retirada de Rússia, ó siga en lo més fort de la guerra de la Independencia, feyan lo següent *calemburg*:

—«Lo de Moscou no mos cou; lo que mos cou, mos cou.»

Capoul, lo célebre tenor, en lo millor de sa carrera, va donar origen á un pentinat de moda titulat á lo Capoul.

Y 'ls *dandys* duyan lo cabell tallat á lo Capoul, com més tart han dut sombrero á lo Gayarre.

Pero no es aixó lo raro, sinó que Capoul en carn y ossos, va entrar un día en un perruqueria á ferse tallá 'ls cabells.

—¿Cóm vol que 'ls hi deixi? preguntá 'l dependent.

—Deixime'ls á lo Capoul, respongué 'l tenor.

Y 'l dependent, que no 'l coneixia, després de mirarse'l un curt moment, li digué:

—Com vulga; pero 'm sembla que no li cauran prou bè.

L' emperador Tiberi se passejava un día per la platxa de Caprea.

Un pescador, al regonéixel, tractá de congratarse ab ell y aná á oferirli una llobina qu' en aquell mateix moment acabava de treure de l' aygua, y Tiberi (¡capritxos d' emperador romá!) li féu fregar per la cara.

Lo pobre pescador va escorres, motxo y ab la cara ensangrentada; pero sense enfadarse.

Al contrari, sempre que contava 'l cas, deya:

—¡Sórt qu' era una llobina! ¡Ay pobre de mí si arribo á oferirli una llagosta!...

J. ANTICH.

LLIBRES.

LOS GUERRILLEROS DE 1808.—(Quadern III).—LOS INVENCIBLES, per E. RODRÍGUEZ SOLÍS.—No es menos interessant lo present quadern que 'ls dos que 'l precedeixen. S' ocupa entre altres fets eternament memorables, del següents: Batalla del Bruch, Primer siti de Zaragossa, Atach de Moncey contra Valencia, Batalla de Bailén, Clarós, Milans y Manso, Alsament de Bilbao y Tolosa, Guerrillers de Navarra, Rioja y Santander y Siti de Rosas.

No decau, donchs, un sol moment l' interés de aquesta producció, destinada á popularisar los recorts més gloriosos de la *Guerra de la Independencia*.

Lo Sr. D Manel Rovira y Serra ha tingut á bè favorirme ab un exemplar de son quadro dramàtic en un acte y en vers, titulat *Los orfanets*, que va ser estrenat ab éxit en lo *Teatro Principal*.

Prescindint de que 'l llenguatge que parlan los personatjes de aquesta producció, tots ells nens de pochos anys, no es lo més propi de criaturas, es de aplaudir lo fi altament moral que 's proposa l' autor de aquesta senzilla producció.

RATA SABIA.

PER TELÉFONO.

—¡Pepeta! Escolti un moment.

—¿Que es una cosa important?

—Sí: en aquest precís instant ¿vol dirme lo que está fent?

—Fregeixo.—¿De veras?—Sí.

—¿Qué fregeix, si 's pot sabé?

—Un llus... més gros que vosté.

—¿Es ben fresch?—¡Així... així!

—¿Qu' está sola ara, Pepeta?

—¿Perqué m' ho pregunta aixó?

—Perque si estás sola, jo baixaria una estoneta...

—¿Y en sent aquí, qué faria?

—Veuria cóm está 'l peix...

—¿Per qué?—Perque jo mateix, si volgués... li fregiria.

Part de la present senmana l' hem passada sense arcalde.

Don Francisco á Madrit y don Ignaci malalt, tocava la vara á don Manuel Henrich; pero aquest senyor fá ja molt temps que fá campana; seguia 'l Sr. Comas y Masferrer que 's troba á fora de Barcelona ab llicencia; venia á continuació 'l senyor Cabot, que no vol embolicarse, y per últim tocava 'l torn al Sr. Masvidal...

¡Que li donguin!

Es l' únich home de pés que pot omplir lo vuit que han deixat á l' arcaldia don Francisco y don Ignaci.

¡Bona entrada de primavera! Cel seré y sol hermós.

Aixó diumenje.

Per més que passin anys,
 lo públich veleydós é impresionable
 sempre aplaudirá ab gust
 l' assombrosa Almoneda del diable.

Pero 'l dilluns y 'l dimars, lo mes de mars se despedia enviantnos las fredas alenadas de sa agonia.

Lo mes de mars es lo símbol de l' inconstancia.
 Es lo mes més rampellut del any.

Lo govern ha presentat ja 'l projecte de lley

subvencionant la Exposició Universal de Barcelona; en la forma coneguda.

La tal subvenció no es més que un adelanto.

Si 'ls productos de la mateixa Exposició no hi arriban, nos farà franchs de cinquanta mil duros, y tot lo demès ho pagarà la Pubilla.

Y á pesar de tot aquí hi ha qui s' entussiasma

alabant l'habilitat y 'l tacto de don Francisco.

Mentres que á Madrid creyent que 'ns trehuen de un gran apuro, murmuran alguns y retreuhén aquell ditxo: «*Pide más que un catalán.*»

Resultat: que 'ns fan una gracia de caritat y 'ns la tiran á la cara.

Per lo demès, los madrilenyos son los que tenen menos dret á queixarse de aquesta miserable prodigalitat.

Ab diners de l'Estat va construhirse 'l Teatro Real; ab diners de l'Estat vá ferse la Porta del Sol; ab diners del Estat vá conduhirse l'aygua del Lozoya, y ab onze milions procedents de las caixas del Estat, no fá pas molts anys, vá construhirse l'Hipódromo.

Espanya es una vaca que té la boca á las provincias y 'l braguer á Madrid.

Aquí l'alimentém y allá la munyeixen.

Y no 'ls demanin pas mitj patricó de llet per medicina, porque 'ns ensenyan las dents y rondinan.

Després de tot, los cinquanta mil duros que 'ns regalan, los gastarém de sobras per obsequiar als elements oficials que vingán á visitarnos.

Y haurém fet un negoci rodó.

Rodó com l'abdómen de don Francisco.

A ca la Ciutat divendres de la senmana passada creya tothom que 's ventilarien certs assumptos pendants entre D. Ignaci y 'l senyor Gassull.

Pero don Ignaci vá desdirse de lo que havia dit, y 'l senyor Gassull vá donarse per satisfet, per més satisfet que en un dia de gran calor, quant los banys orientals se li omplan de banyistas.

Terminada la sessió, quan D. Ignaci baixava del estrado, 's dirigi á la taula de la premsa, y digué:

—Vaja, ¿volian renyina de galls? Donchs s'han equivocat.

De manera que, segons confessió de don Ignaci, ell y 'ls seus companys de corporació, encare que no 's barallin son galls... ó pollastres.

¡Cuidado que 'l día qu' estiga un xich esmolat, es molt capás don Ignaci de menjarse un seu company ab arrós.

Gran festa á Sabadell, ab motiu de la inauguració de un *Centre catalanista*.

Discursos, poesías .. y ápat.

Ápat, sobre tot, que al igual que 'ls partits madrilenyos, los *principis* més sustanciosos dels catalanistas son los que se serveixen á la taula.

En lo dinar catalanista de Sabadell va notarse una novetat.

Sobre la taula hi havia porrons.

Y haventhi porrons, naturalment, los catalanistas *bebian á galet*.

Lo menú es deliciós, y mereix consignarse:

«*Llista del dinar.*—Arrós ab pollastre.—Cunill ab such á la catalana.—Butifarra y llomillo (un purista diria *llomill*) á la llauna.—Pollastre rostit.

¿Qué tal?

Ja 'm sembla que á la primera revolució catalanista retronarán los crits de «*¡Muyra en Justin!*

¡Muyra en Martín! ¡Muyra en Laffittel y ¡Visca 'l Beco del Recó!»

Segueixen després en la llista, los *postres* consistents en Formatje de Lleyda, Aimetllas torradas y pastas y dolsos variats, del forn de Sant Jaume.

Y á continuació:

Entreteniments: Llangonissa de Vich.—Mantega fresca.

No son mals entreteniments.

Llegeixo:

«*Esta tarde comenzarán los ejercicios para señoras en la Casa-Colegio de Religiosas Adoratrices, bajo la dirección del Padre D. Lorenzo Arbusa.*»

Exercicis... senyoras... un padre... Ab menos elements se fá un bon epigrama.

Aquest día una numerosa brigada engravava 'l carrer de Fontanellas.

—Y aixó, vaig preguntar á un capatás ¿no diu que ara entarugurán aquest carrer?

—Si, senyor.

—¿Y donchs á qué vé la grava?

—Com que ha de arribar D. Francisco, trayém los sots...

—Ara comprench... No fós cas que ab un sotrach se li vessessen las satisfaccions.

Diumenje vá sortir la professò de Sant Francisco.

Una professò de poblet: poca gent á veurela, y menos gent ananthi.

Los armats al davant y al darrera: algunas curullas y res més.

Lo governador s' havia encarregat de un pendó y no va portarlo; lo bisbe Catalá tampoch va portar l'estandart de que s' havia encarregat.

Escoltin: ¿quán lo pastor y 'l rabadá 's quedan á casa, qué farà 'l remat?

Al veure tant pocas atxas, deya un feligrés:

—Vaja, que digan lo que vulgan, aixó del *sigle de las llums* es una papa.

Un eco de Madrid:

«*En los salons elegants ara com ara no hi ha més festas que 'ls banquetes y las representacions teatrals. Las donas que dejunan, que son moltas, fan colació al dematí, á fi de poder assistir als banquetes.*»

¡Lo que no s' imaginan las devotas á la moda! Lo dejuni del dematí es una gran preparació.

Serveix de vehícul per anar al Cel.

Y d'absenta ó *vermouth*, per tenir gana á la tarde.

Una noticia trista:

La senmana passada morí, víctima de una llarga y penosa malaltía, lo Sr. D. Pere Poblador, escriptor festiu que firmava 'ls seus escrits ab lo pseudónim de *Perico Matalassé*.

Varias vegadas havia honrat ab sos treballs las columnas de L'ESQUELLA, que avuy dona á la desconsolada familia del difunt son pesame més sentit.

DEU LOS CRIA.....

En una mateixa festa, ja ho veuhen, tindrém tres bullas: lo xibarrí de las palmas, toreros y cucurullas.

Ab motiu de la publicació de la obra nova *Fortunata*, doném avuy lo retrato del insigne novel·lista Pérez Galdós, gloria d' Espanya y admiració de tot lo món civilisat que traduheix y celebra totas las sevas produccions.

En lo lloch de costum trobarán l' anunci de la última novela del popular Pérez Galdós.

En l' iglesia de Montesion una beata va caure en basca.

Y la basca va durarli tres quarts d' hora, ab la particularitat de que va tenir de auxiliarla un municipal.

Escoltin: ¿en la sagristía de Montesion no tenen vi ranci?

¿Y las monjas de Montesion no tenen entranyas?

La Junta del Hospital, no va permetre que 'l divendres de la senmana passada, á pesar de ser dia festiu, celebrés funció l' empresa del Teatro Principal.

Perque, ja se sab: l' empresa pot funcionar sempre, pero 'l divendres de Quaresma dejuni forsós! ¡Quánta ridiculés!

La justicia ¡oh, la justicia!

A Lleyda s' ha vist en judici oral una causa entaulada contra unas menors de 15 anys, per furt frustrat de unas quantas nous, valoradas en pochs céntims.

Ja tè rahò 'l ditxo: molt soroll y pocas nous.

Apenas ha comensat á funcionar lo tranvía de Badalona, l' empresa de Fransa ha establert un servey de trens entre aquesta ciutat y aquella vila.

Si l' enveja 's tornés ronya, ningú viatjaría en los wagons del Sr. Planás.

¿Saben perquè?

Per por d' encomanársela.

Cas de que 's realisi l' Exposició universal de Barcelona un pirotecnich inglés s' ha ofert á disparar grans castells de fochs artificials.

¡Un inglés!

Ja ho veuhén, avants de comensar ja surten inglesos.

En la Rambla:

—¡Trieu... á deu centims escura-dents, escurunglas y escura-orellas!...

En aquell moment passa un timador.

Y un que l' observa, exclama:

—De franch, escura-butxacas.

Un estudiant de l' últim any del Institut, se dedica á las delicias del amor.

«Tantas veo, tantas quiero», ab una condició, y es que la dona á la qual se dirigeix porti sombrero ab plomas, aueylls dissecats, flors ó adornos de metall.

Perque es lo qu' ell diu:—Jo 'm dedico á l' estudi de l' historia natural.

Una máxima:

L' home, al igual que las fieras devora á las especies més débils: entre ells no hi ha més que una diferencia: las fieras se las menjan cruas y l' home las fa coure.

EPIGRAMAS.

Un cert pagés me contava qu' en lo seu poble tenía un mosso, que quan bramava ab tots los ruchs competía.

—Miréu, deya, si era destre que als tres mesos de fe aixó ja 'n sabia més que 'l mestre.

—Y qui era 'l seu mestre?

—Jo.
ANGEL GARCÍA.

Deya la dona de 'n Pla parlant de 'n Pere Petit:

—Es servicial y aixerit; un gran favor sempre 'l fa; pero may capás será de fermeñ un de petit.

J. FONT.

Un escriptor molt dolent d' arguments é ideas pobras

fent alardes de talent, diguè:—Desde aquest moment me vull dedicá á fer obras.

Y entrant de plé á plé al combat, del foch fa saltá á las brasas y fer obras ha lograt, puig qu' ara s' ha averiguat que fa de mestre de casas.

CRISTÓFOL CRISPÍN.

Parlant de menjars un dia vaig dí' al mosso de ca 'n Xelas:

—T' agradan los naps, Badía?

Y ell responguè ab alegría:

—Com los naps... ¡hasta las pelas!

J. STARAMSA.

Una senyora convida á un jove:

—Lluiset, vinga á dinar, demá...

—Gracias, senyora.

—Home, vinga, sense cumpliments... farém lo mateix que cada dia...

En Lluiset ab molta barra:

—Ja veurá, més m' estimo que 'm convidi 'l dia que fassan algun extraordinari.

En Manuel, ab motiu de una jugada de Bolsa pendent, viu tant preocupat, que aquest dia se 'n anava de casa ab lo cap descubert.

—Pero Manuel, li diu la seva senyora, mira que 't deixas lo sombrero.

—Gracias, Lola... Cregas que ja no sé ni ahontinch lo cap.

Un senyor entra en una perruquería y 's troba ab que l' amo era un seu amich de juventut.

—Tú perruquer?... exclama al reconeixel.

—Ja ho veus, jo, perruquer.

—Home, al menos jo 't feya ja canonje. Escolta, ¿no estudiavas al Seminari?

—Sí, noy, y casi vaig acabar la carrera.

—Y donchs?

—Cosas de la juventut. En lo moment de la tonsura, vaig dir: «Fora! No vull que m' esquilin; prefereixo esquilar als demés.» Y vaig plantar perruquería.

En un restaurant á la moda.

Lo mosso, á un senyor molt conegut per las freqüents visitas que fa al establiment, sempre acompanyat de una dona distinta:

—Portaré ostras de Marennes, ¿veritat?

—No, res d' ostras: sopa á la Julienne.

Terminada la sopa:

—Y ara? Filet ab trufas?... Llagostins?... Saint Julien... Sauterne?..

Lo parroquiá, groch, al sentir los oferiments del mosso, se 'l emporta apart y li diu:

—Pero, burro ¿qué no coneixes que avuy vinch ab la mèva dona?

—Pardon.

—Avuy ho he sapigut, Cecilia... Francament no ho hauría dit may.

—Qué?

OBRAS PUBLICADAS RECIENTEMENTE

FORTUNATA Y JACINTA

Dos historias de casadas, por *Perez Galdós*, 1 t. 8.º, Ptas. 3.

LAS NOVELAS AMOROSAS

LA LIGA.—EL GLOBO ENCARNADO

Aguafuertes de *Mesples*. Ilustraciones de *Cuchi*.—Un precioso cromo la cubierta, 1 t. 8.º, Ptas. 2.

LA MANGA DE RIEGO

Chaparrón de cuentos, poesías, epigramas y anécdotas de nuestros mejores escritores festivos, con ilustraciones de varios artistas, 1 t. 8.º, Ptas. 1.

ORIGEN Y FUNDAMENTO

DE LA DESIGUALDAD ENTRE LOS HOMBRES por *J. Jacobo Rousseau*, 1 t. 8.º, Ptas. 2.

Obras de D. EMILIO CASTELAR

LA CIVILIZACION en los cinco primeros siglos del Cristianismo, 5 t. 8.º, Ptas. 15.

CUESTION DE ORIENTE, 1 t. 4.º, Ptas. 4.

CUESTIONES POLÍTICAS Y SOCIALES, 3 t. 8.º, Ptas. 6.

DISCURSOS dentro y fuera del Parlamento, 1 t. 4.º, Ptas. 8.

DISCURSOS parlamentarios en la Asamblea Constituyente de 1869 al 70, 3 t. 8.º, Ptas. 6.

DISCURSOS académicos, 1 t. 8.º, Ptas. 3.

EL MUNDO TAL CUAL SERÁ EL AÑO 3000

por *Emilio Souvestre*, 1 tomo en 4.º de más de 300 páginas, obra plagada de dibujos al agua fuerte.—Véndese al ínfimo precio de Ptas. 4.

CANOVAS Y SU TIEMPO

Folleto literario, por *Clarín* (*Leopoldo Alas*), 1 cuaderno 8.º, Ptas. 1.

LOS NIÑOS DEL DIA

Obra para la infancia.—Preciosa historieta adornada con láminas de color, 1 cuaderno 4.º, Ptas. 3.

ECOS DE MI LIRA

por *Juan Mayné Ferré*, 1 cuaderno 8.º, Ptas. 0'50.

EL PADRE ETERNO

Novelas españolas de *M. Martínez Barrio-nuevo*, 1 t. 8.º, Ptas. 4.

DISCURSOS parlamentarios y políticos en la restauración, 4 t. 8.º, Ptas. 12.

ESTUDIOS HISTÓRICOS sobre la Edad Media, 1 t. 8.º, Ptas. 2'50.

EUROPA en el último trienio, 1 t. 4.º, Ptas. 4.

LAS GUERRAS de América y Egipto, 1 t. 4.º, Ptas. 4.

HERMANA DE LA CARIDAD, 2 t. 8.º, Ptas. 5.

FÓRMULA DEL PROGRESO, 1 t. 8.º, Ptas. 2.

HISTORIA de los años 1883 y 1884, 2 t. 4.º, Ptas. 8.

HISTORIA del movimiento republicano en Europa, 9 t. 8.º, Ptas. 22'50.

HISTORIA de un corazón, 1 t. 8.º, Ptas. 4.

MISCELÁNEAS de historia, de religión, de arte y de política, 1 t. 8.º, Ptas. 2'50.

OCASO DE LA LIBERTAD, 1 t. 4.º, Ptas. 5.

PERFILES DE PERSONAJES y bocetos de ideas, 1 t. 8.º, Ptas. 3.

RECUERDOS Y ESPERANZAS, 2 t. 8.º, Ptas. 6.

RECUERDOS DE ITALIA, 2 t. 4.º, Ptas. 8.

REDENCION DEL ESCLAVO, 4 t. 8.º, Ptas. 12.

RETRATOS HISTÓRICOS, 1 t. 4.º, Ptas. 4.

RICARDO, 2 t. 8.º, Ptas. 6.

RUSIA CONTEMPORÁNEA, 1 t. 4.º, Ptas. 3.

SUSPIRO DEL MORO, 2 t. 4.º, Ptas. 10.

TRAGEDIAS de la Historia, 1 t. 8.º, Ptas. 3.

CARTAS sobre política europea, 2 t. 8.º, Ptas. 6.

DEFENSA de la fórmula del progreso, 1 t. 8.º, Ptas. 2.

ENSAYOS literarios, 1 t. 8.º, Ptas. 3.

GALERÍA HISTÓRICA DE MUJERES CÉLEBRES. Se ha publicado el tomo 1.º, tamaño en 4.º, y vale Ptas. 5.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en llibransas del Giro Mútuo, ó bè en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. A 'ls corresponsals de la casa s' otorgn rebaixas.

—Que ahir va cumplir 32 anys.
 —Jo, 32 anys?.. Qui li ha dit?
 —La séva mamá!
 —Y qué sab la mèva mamá!..

De un periódico francès

Uns pagesos, consultan á un curandero, sobre la malaltia de una criatura. Lo curandero que va d' escama, ab motiu de haverli fet pagar una forta multa, á instancia del metje de la població, 'ls invita á entrar á la casa, examina al petit malalt y diu:

—A aquesta criatura l' han ullpresa.
 —Y qu' hem de fer, per salvarla?
 —Jo 'us ho diré: agaféu una vara de freixa cullida en lluna vella, aneu á trobá 'l metje y apliqueuli mitja dotzena de vergassadas.

Y al anarse'n de la casa, murmurava 'l curandero.
 —Aixis li ensenyaré á ferme pagar la multa.

Una escena militar.

La companyia está tirant al blanch, s' adelanta un quinto, apunta, dispara y la bala passa á cent metros de la rodella.

Lo sargento li pren lo fusell dels dits y li diu:

—¡Torpe! Mira como se da.

Dispara, erra 'l tiro també, pero sense desconcertarse diu, girantse de cara á la companyia:

—¿Lo habeis visto? Pues así es como lo haceis vosotros. Ahora atención.

Dispara de nou y torna á errar

—Así tiran otros.

Per últim, al tercer tiro encerta y exclama:

—Así se debe tirar.

D Pere y la seva senyora han anat á passar l' istiu á un poble de fora.

Surtent un dia á passeig y durant la seva ausencia 'ls lladres entran á la casa y s' emportan una dotzena de cuberts.

Lo marit exclama:

—Vaig á donarne part al jutje.

—No ho fassas, Pere, no ho fassas, més val que ho deixis corre.

¿Y aixó perquè?

—¿Qué no veus que 'l cuberts eran de metall blanch?

—Y qué te que veure...

—Home... jo no vull fer papers ridículs. ves qué diria 'l jutje, al enterarse de que no gastem cuberts de plata!

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Pi-ra-ta.*
2. Id. 2.ª—*Ma gat-zém.*
3. ANAGRAMA.—*Arrop-Porra.*
4. MUDANSA.—*Gata-Mata-Rata.*
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Republicà.*
6. TRENCA-CLOSCAS.—*Tapineria.*
7. CONVERSA.—*Anita.*
8. GEROGLÍFICH.—*La tortuga y lo caragol sempre 's portan la casa.*

XARADAS.

I.

Dos-quinta-segona-terca

la Tot molt gelosa está,

perque 'ls dos varem sortir

fa molts días á tirar

al ayre una *prima-quinta*

y ma pobreta Tot, ja

sempre *tres-dos-quarta-quinta*

tè, de que li he faltat.

UN CASTELLÀ.

II.

Me va da una tot la Quima

y 'l molt atremit *primera*

m' hi posa la *dos-tercera*

qu' encare hi tinch la *tres-prima.*

UN TRONERA.

SINONIMIA.

Per poguer del seu xicot

la total pagar, en Cendra

se ven una hermosa tot

qu' es la tot que li vaig vendre.

S. UST.

ANAGRAMA.

—Ola, ¡ahont va, senyora Tot

á aquestas horas per 'qui?

—Res, me 'n vaig á *recebí*

á la Tot que vé de Olot.

ESQUITX DE CÒMIC.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1	2	3	4	5	6	7	8	—Nom de dona.
5	6	3	2	3	3	8	—Possesió espanyola.	
8	5	6	3	2	8	—Nom de dona.		
5	8	7	6	3	—Nom d' home			
3	4	3	8	—Nom de dona.				
1	2	8	—Objecte útil per cusir.					
5	8	—Part del cos humá.						
2	—Una vocal.							

J. ROCA.

TRENCA-CLOSCAS.

CAPS D' AYRE.

Combinar aquestas lletras de manera que dongan lo nom de un carrer de Barcelona.

TRANQUIL DE REUS.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: òrgano de gallinas y aucells.—Tercera: en la mar.—Quarta: nom de dona.—Quinta: un metall.—Sexta: nom de dona.—Séptima: una vocal.

M. DE VACA.

GEROGLÍFICH.

X
D. IL
OOO
GOS
PELL
aaa

SALDONI DE VALLCARGA.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.